

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de iş cinayetlerine karşı mücadele, iş cinayetleri ile ilgili sorunların tüm boyutlarıyla araştırılması, gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

C. ÇİÇEK

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de de iş kazaları ve iş cinayetleri ülke gündeminin en ciddi ve neticeleri itibarıyla en can alıcı sorun alanlarından. Denetimlerin yeterli düzeyde olmadığı işyerlerinde işverenlerin cezai sorumluluklarının caydırıcı olmaması iş cinayetlerinde artışın en önemli kriterleri arasındadır. İşverenlerin caydırıcı yaptırıma maruz kalmayıp işyerlerinde gereken önlemlerin alınmamasının da iş cinayetlerinin yolunu açmış ve bu durum neredeyse kanıksanma noktasına gelmiştir. Yasaların giderek işveren lehine uygulanması ile işçilerin can kayıpları ciddi boyutlara varmıştır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin tespit ettiği verilere göre; 2023 yılının ilk dokuz ayında en az 1409 işçi hayatını kaybetti. Yine İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin geçtiğimiz günlerde açıkladığı verilere göre, başta mevsimlik tarım işçileri başta olmak üzere tarım işkolunda son on yılda en az 1803 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Kamuoyuna yansıyan bir başka bilgeye göre de, Türkiye’de yılda en az 8 bin işçinin meslek hastalığı ve uzun çalışmaya bağlı ölümü söz konusu olduğunu dile getirilmektedir.

İktidara geldiği Kasım 2002'den günümüze AKP iktidarları boyunca her gün ortalama en az 4 işçi iş cinayetlerinde hayatlarını kaybetti. Soma, Davutpaşa, Ostim, Torunlar, Isparta, Düzce, Ermenek, Esenyurt, Erzurum, Samsun, Güllük, Elbistan, Şırnak, Dursunbey, Hendek, 3.Havalimanı, Tuzla Tersaneleri, Kot kumlama gibi birçok işçi katliamı bu dönemde meydana gelmiştir. AKP'nin iktidara gelir gelmez çıkarttığı 4857 sayılı İş Kanunu ile taşeron çalıştırma başta olmak üzere esnek ve güvencesiz çalıştırma yasal hale getirilmiş ve kiralık işçilik ve özel istihdam büroları içerikli kölelik yasası ile bütün işlerde güvence tamamen ortadan kalkmıştır. Gelinen noktada Türkiye sermaye için bir cennet haline gelmiştir. Emek sürekli ucuzlaştırılmıştır.

Ekonomik krizin derinleştiği son yıllarda da iş cinayetlerinde de ciddi bir artış gözlenmektedir. İşçilerin yaşamları, ekonomik krizin etkileri azalsın diye feda edilmiştir. Birçok iş kazası incelendiğinde, gerekli önlemlerin alınmadığı, işçilerin sağlıksız ve güvenliksiz koşullarda çalıştırıldığı görülmektedir. İş cinayetinin sorumluları çoğu zaman ceza mahkemelerinde taksirle adam öldürme yahut taksirle yaralama suçları ile yargılanmamakta ve hatta çoğu kez mağdurun şikâyetini uygulanan baskı neticesinde geri alması üzerine haklarında yargılama dahi yapılmamaktadır. Birçok davada asıl sorumlular mahkemeye çıkartılmadığı gibi tali sorumlular kısa süreli hapis cezalarına çarptırılmış, bu cezalar para cezasına çevrilmiş ve taksitlendirilmiştir. Hal böyle olunca meydana gelen iş cinayetlerinin sorumlularının ihmali, fiilleri meşruluk kazanmakta, işveren ve işverenle birlikte hareket edenler şirket menfaatini insan yaşamından üstün tutarak gerekli önlemleri almamayı hak bilmektedirler. İş kazalarının meydana gelmesinde yüksek risk barındıran işyerleri ve iş kollarında ölüm yahut yaralama vakalarının gerçekleşmesi öngörülebilir olup işyerinde iş sağlığı ve güvenliği için gerekli önlemleri almayan, işçiye iş sağlığı ve eğitimi vermeyen işverenin doğabilecek iş kazalarında ihmali davranışından ötürü önemli oranda sorumlu olduğu kabul edilmemekte, buna ilişkin çalışmalar yürütülmemektedir. Giderek artan ölümler ise ivedi tedbirlerin hayata geçirilmesi zorunluluğunu dayatmaktadır.

İş cinayetinin geldiği boyutların araştırılması, iş cinayetlerinin sonlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ve iş cinayetlerinin sebep ve sonuçlarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1	Ali BOZAN	MERİN	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	